

Zelená hranice (SEVER)

Krátká anotace:

V tomto programu se žáci zamýšlejí nad možnostmi, jak mohou jednotlivci reagovat na změnu klimatu. Žáci si nejdříve vytvoří žebříček, ve kterém reflektují své vlastní možnosti chování, které již dělají nebo by pro ně nebylo složité dělat. Následně se žáci zamýšlejí nad tím, jak velký dopad mohou jednotlivé způsoby chování mít, a následně nad jejich názory diskutují.

Délka: 90 min (2x45 min)

Úroveň: 8.-9.třída ZŠ

Typ: lekce

Předměty: Zeměpis, Výchova k občanství / ZSV

Klíčová témata: Řešení a dobrá praxe, Spotřebitelství, Průmysl a doprava

Datum aktualizace: 20.09.2022

Autor(ka) lekce: tým lektorů Střediska SEVER

Vzdělávací cíle:

- Žák ví, jak se mají chovat v přírodě (národním parku).
- Žák dovede popsat nebezpečí, kterým čelí jedinečná příroda Krkonoš.
- Žák chápe, že každý z nás se svým životem podílí na klimatické změně.
- Žák vnímá jak různé způsoby jeho chování ovlivňují klimatickou změnu a že některé činnosti mají výrazně vyšší dopad než jiné.
- Žák uvažuje, jak by mohl a chtěl snížit svůj podíl na klimatické změně.
- Žák přemýšlí nad efektivností konkrétních opatření zmírňujících změnu klimatu (recyklace, omezení dopravy atd.).

Pomůcky:

Lano, obálka s výroky, tabulka s názory na vytištění.

POSTUP:

Na úvod žákům řekneme, že budou přemýšlet o tom, jak mohou sami klimatickou změnu ovlivnit a že zde neexistují správné a špatné odpovědi. Každý jedinec má svou „zelenou hranici“, tedy to, co je ochoten a schopen dělat, jinde. Tato hranice se může v průběhu času měnit a nás zajímá, kde mají žáci svou zelenou hranici teď. Žákům zdůrazníme, že chceme, aby o svých názorech diskutovali demokraticky, tedy bez osočování a útoků, otevřeně, s věcnými argumenty a s tolerováním názoru druhých. Následuje úvodní aktivizace, při které lektor rozdělí místnost pomocí lana na dvě půlky. Úkolem žáků bude stoupnout si na tu stranu místnosti, která prezentuje jejich názor. Poté čte lektor jednotlivé výroky a určuje stranu k jednotlivým odpovědím. Otázky, které lektor pokládá, mohou směřovat od obecného (mám raději matematiku nebo češtinu, mám raději zimu nebo léto, do školy chodím pěšky nebo jezdím autem, svým způsobem přispívám ke změně klimatu či nikoliv...).

Po této úvodní aktivitě dostane každý žák obálku s celkem devatenácti výroky a jeho úkolem bude přiřadit tyto výroky do čtyř kategorií:

1. už to dělám;
2. nedělám, ale jsem ochoten to dělat, a zvládnou to snadno;
3. jsem ochoten to dělat, ale bylo by to příliš náročné;
4. nejsem ochoten to dělat (je to nereálné, příliš náročné apod.).

Po seřazení těchto výroků se žáci rozdělí do trojic a nad svým seřazením diskutují. Po 10–20 minutách debatu ve trojicích ukončíme a vyzveme žáky ke společné diskusi s celou třídou. V druhé části programu žáci přemýšlejí, která opatření mají největší dopad na snížení klimatické změny. Po jejich diskusi ukážeme tabulku dopadů. V tomto případě je třeba doplnit komentář, že se jedná o velmi komplexní záležitosti a často je posouzení konkrétního vlivu složité a záleží na mnoha faktorech (např. spotřeba automobilu, počet lidí v autobuse, původ potravin atp.).

Další informace [ZDE](http://www.krokyproklima.cz) (www.krokyproklima.cz - globální oteplování).

Na úplný závěr programu ve třídě rozmístíme několik názorů týkajících se postavení člověka na Zemi. Úkolem žáků je všechny výroky si pozorně přečíst a následně se postavit k tomu výroku, se kterým nejvíce souhlasí či který se nejvíc přibližuje jejich názoru. Je důležité žáky upozornit, že se žádným z těchto názorů nemusejí shodnout úplně. Poté, co se žáci rozestaví, lektor vyzve v každé skupině alespoň jednoho žáka, aby vysvětlil, proč se postavil k danému názoru. Podle potřeby nechá lektor vyjádřit i žáky, kteří nesouhlasí. V závěru společně čteme pokračování příběhu.

Přílohy:

Příloha č.1 - TABULKA S VÝROKY

<https://drive.google.com/file/d/1Dyu01nP4JnbRzkaU-Q75JX13f7-vxyq6/view?usp=sharing>

Příloha č.2 - GRAF EFEKTŮ MITIGAČNÍCH OPATŘENÍ

https://drive.google.com/file/d/1iAyv1fnc_AGZWFZsuJRFsypMhOTgo7Wa/view?usp=sharing

Příloha č.3 - TABULKA S NÁZORY

https://drive.google.com/file/d/1TM2wE09YZCESBLsJb_EhCpS8R_wVzLg/view?usp=sharing

Příloha č.4 - PŘÍBĚH

https://drive.google.com/file/d/1HQmC6tOSHFA2QEmspXnA_eJz2WZ1bRFt/view?usp=sharing